

Duellen

Samhällsekonomisk utvärdering

Samordningsförbundet RAR

Claes Malmquist, payoff

Flen, 10 mars 2011

Program

- Presentation
- Utanförskapets ekonomi
- Vårt uppdrag
- Resultat av utvärderingen
- Sammanfattning
- Slutsatser och diskussion

payoff utvärdering och analys AB

- Claes Malmquist och Sven Vikberg
- Långvarig samverkan kring rehabilitering
- SamPop har lagt vår grund
- Start 2007
- Våra uppdrag, från "standard" till mer komplexa och med socialt fokus

Duellen

Målgrupp är

- ungdomar 16-20 år som omfattas av det kommunala informationsansvaret
- ungdomar/unga vuxna som är aktuella hos arbetsförmedlingen, 16-24 år och socialförvaltningen 16-30 år
- åldersgruppen 18-30 år som är aktuella hos försäkringskassan och uppbär aktivitetsersättning

Duellen

Målet för projektet har varit:

- Att ungdomarna/de unga vuxna genom tidig kartläggning ska få rätt insatser som innebär kortare väg till studier och egen försörjning
- Att 90 procent av målgruppen ska få en förändrad situation när deras tid i projektet är slut
- Att samarbetet mellan berörda myndigheter ska leda till en hållbar modell som ingår i den ordinarie verksamheten även efter projekttidens slut.

Duellen

- Ingången till projektet har skett via projektledaren – behov eller flerpartssamtal
- Deltagande bygger på frivillighet och planeringen utgår från individens behov och förutsättningar
- Arbetssättet är inriktat på ett lösningsfokuserat förhållningssätt och utformas efter att stärka individens starka sidor
- Duellen erbjuder ett motivationsprogram där utgångspunkten är DU! – Du för "en duell" med arbetsgivare, handläggare och andra aktörer i din väg mot framtiden

kommun

Arbetsförmedling

Individ

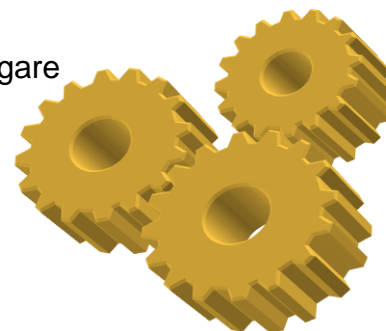
Landsting

Försäkringskassa

Samordnare/koordinator

Handläggare

Individ

Handläggare

Egen försörjning

Redskap/verktyg

- Samtal
- Kartläggning
- Praktik/arbetsprövning
- Motivationsprogram
- Vägledning
- Studier "prova på"

Duellen

Typfall

- Sebastian, 21 år har läst ett år på IV-programmet men avbrutit sina studier för att söka arbete i stället.
- Har besökt Arbetsförmedlingen men hans uppfattning är att "de kan inte ge mig något jobb."
- Har sedan sökt försörjningsstöd och beviljats ekonomiskt bistånd.
- Sebastian är nu aktuell hos Af och Soc.
- Handläggaren kontaktar projektledaren för Duellen för att boka ett flerpartssamtal
- Om Duellen blir aktuellt för Sebastian träffar han projektledaren för inskrivning och återkoppling av planeringen.

Duellen

Typfall, forts

- Sebastian deltar i de insatser som planerades vid flerparsamtalen.
- Under den tid som Sebastian är i Duellen sker återkopplingar från projektledaren till handläggarna.
- På så sätt behöver inte Sebastian få kallelser till Af eller till Soc för att uppfylla kraven för ersättningen.
- Om Sebastian vill träffa sina handläggare kallar projektledaren berörda till ett flerparsamtal - alla som är involverade får samma information
- Erhåller en timanställning

Några utgångspunkter

- Samhällsekonomisk utvärdering – är vår verksamhet lönsam?
- Socioekonomisk analys – hur används samhällets resurser?
- Hur ser försörjningsbördan ut?

Varför samhällsekonomisk utvärdering?

- Jämföra insatsers effektivitet (hushållning med våra gemensamma resurser)
- Synliggöra nyttan av åtgärder (eller kostnaden för att göra som vanligt eller ingenting)
- Gå från ett kostnads- till ett socialt investeringsperspektiv

Varför samhällsekonomisk utvärdering?

- Lärande och kompetensöverföring
- Beslutsunderlag, före, under och efter åtgärd
- Fördelning av finansiering och kostnader
- Från stuprör till samverkan och helhetssyn

Varför samhällsekonomisk utvärdering?

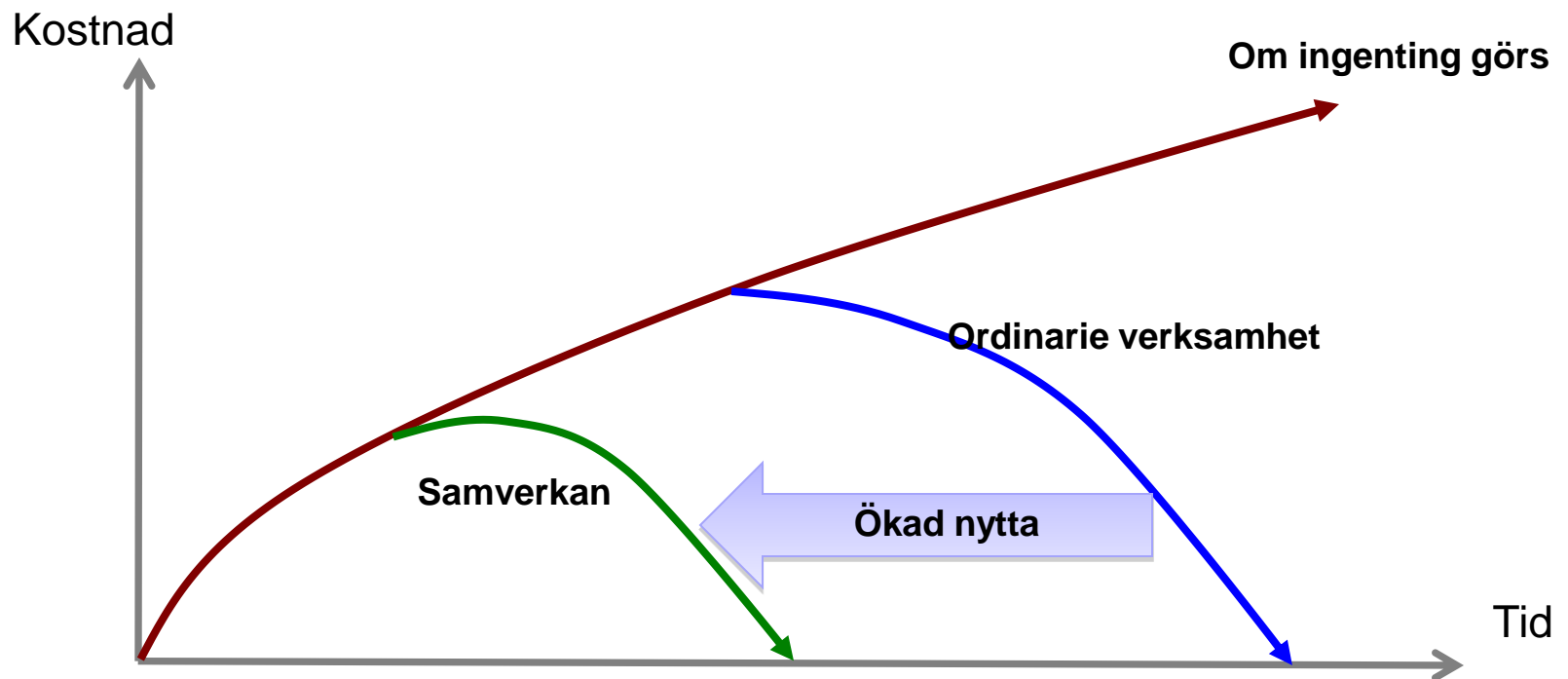
Hur och när vet ni att ert projekt är framgångsrikt?

- strategiska mål
- operativa mål

Vad drar ni för slutsatser av resultatet och vad händer sedan?

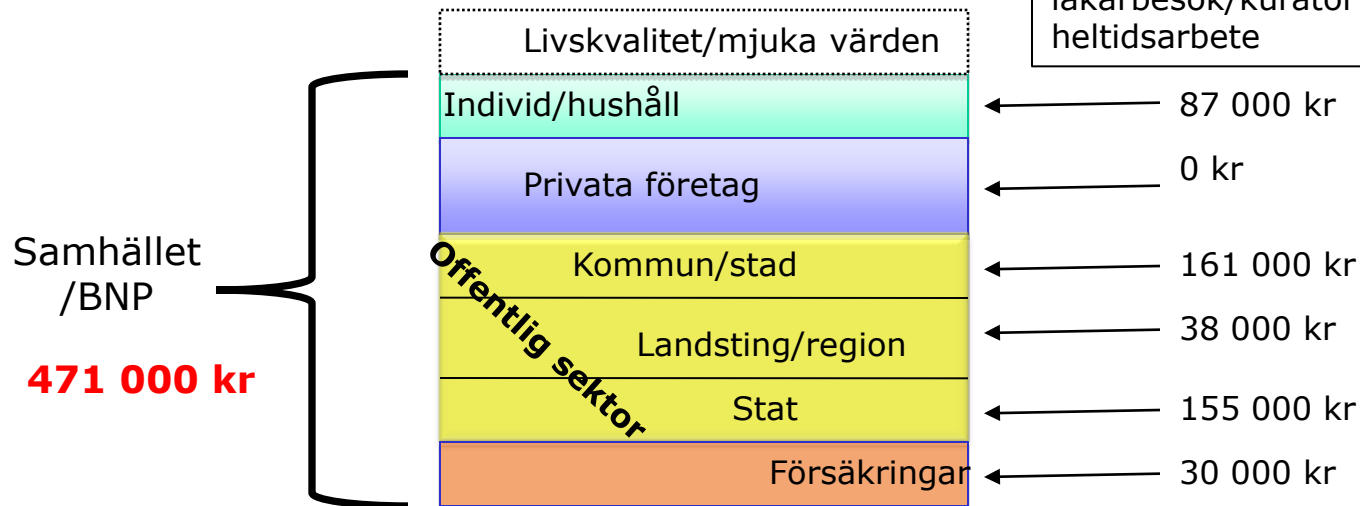

Utanförskapets ekonomi

Samhällets ekonomi

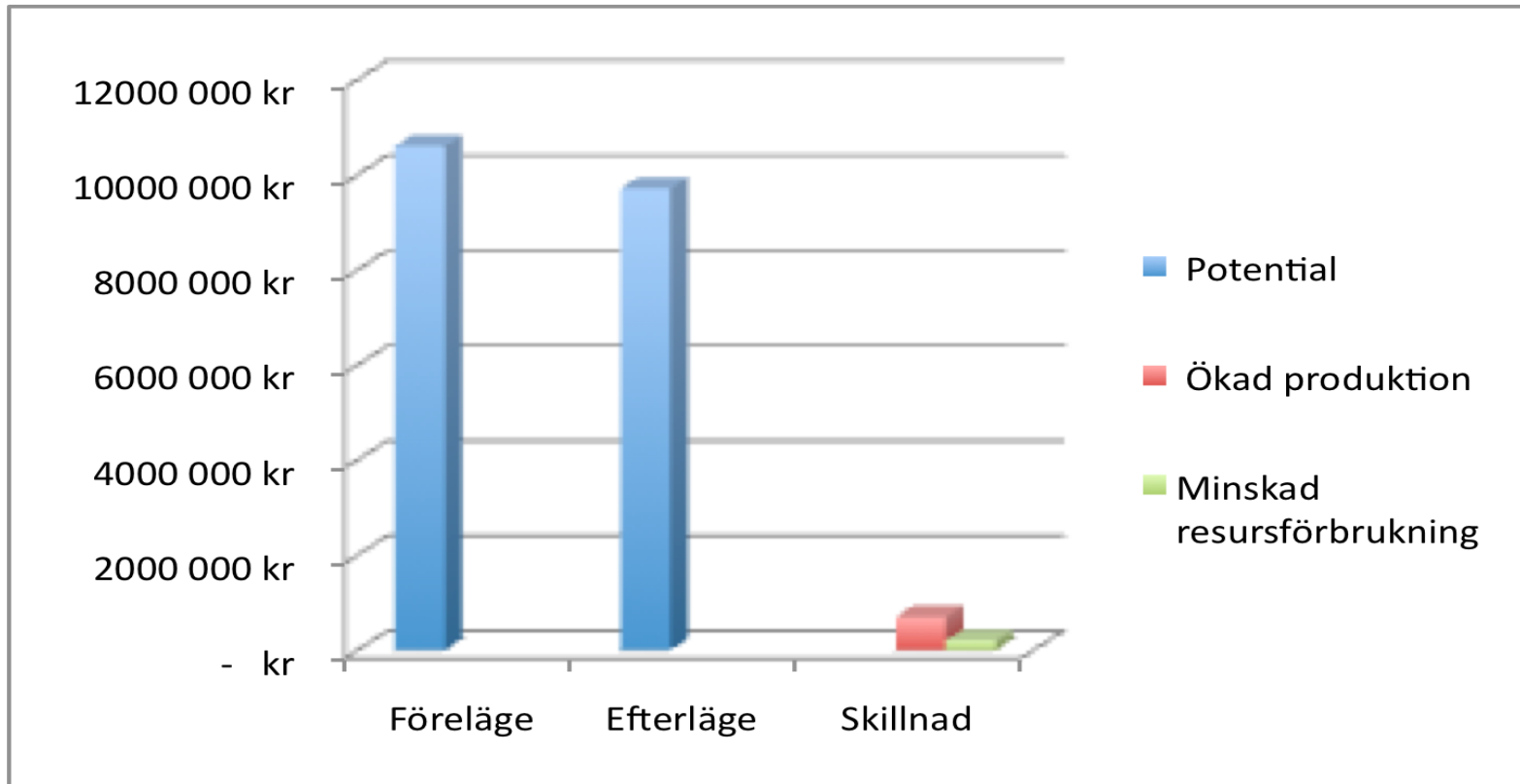
Samhällets uppbyggnad kan illustreras på följande sätt:

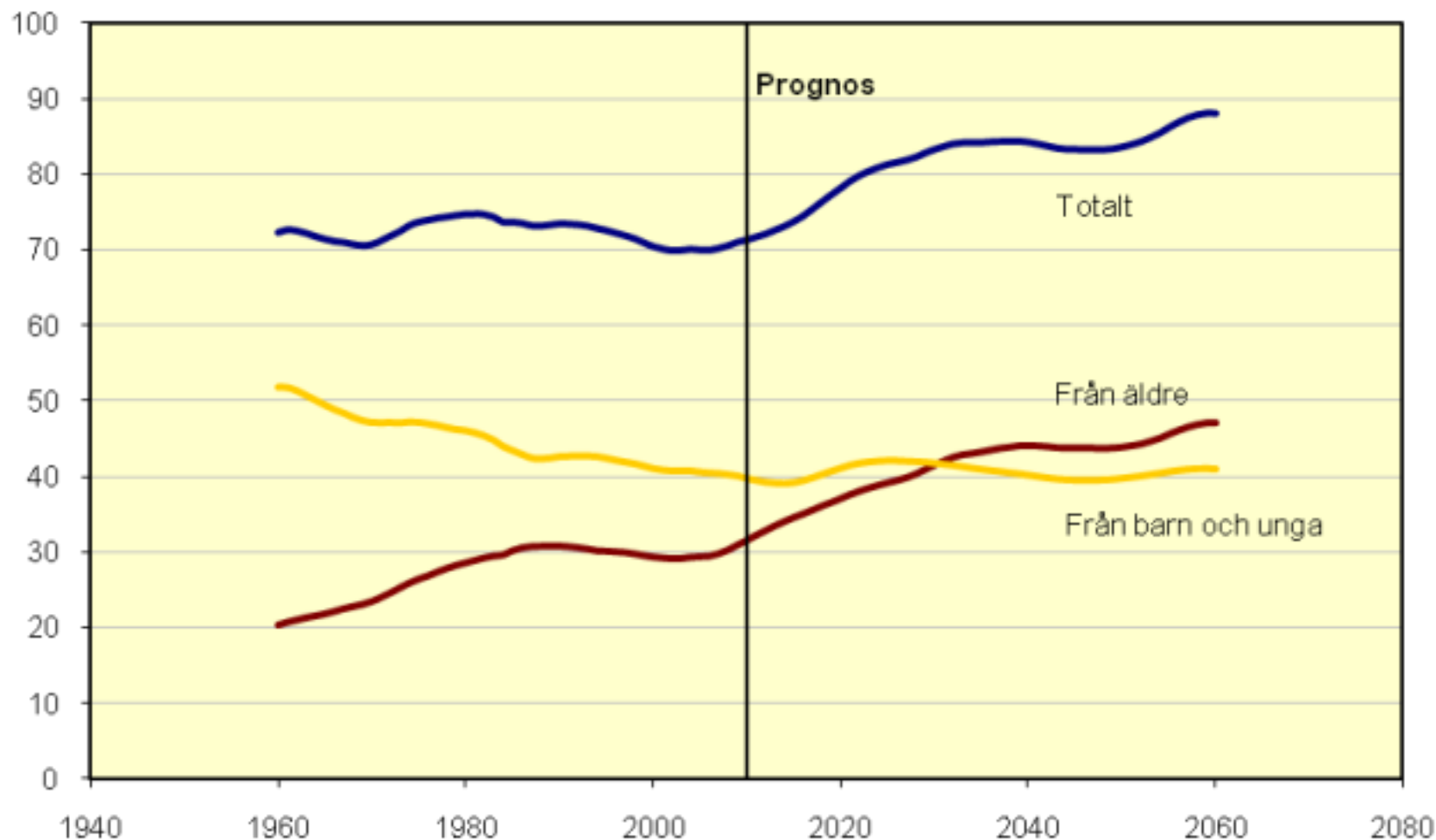
Samhällets kostnader och intäkter fördelas ut på de olika sektorerna via våra finansiella system

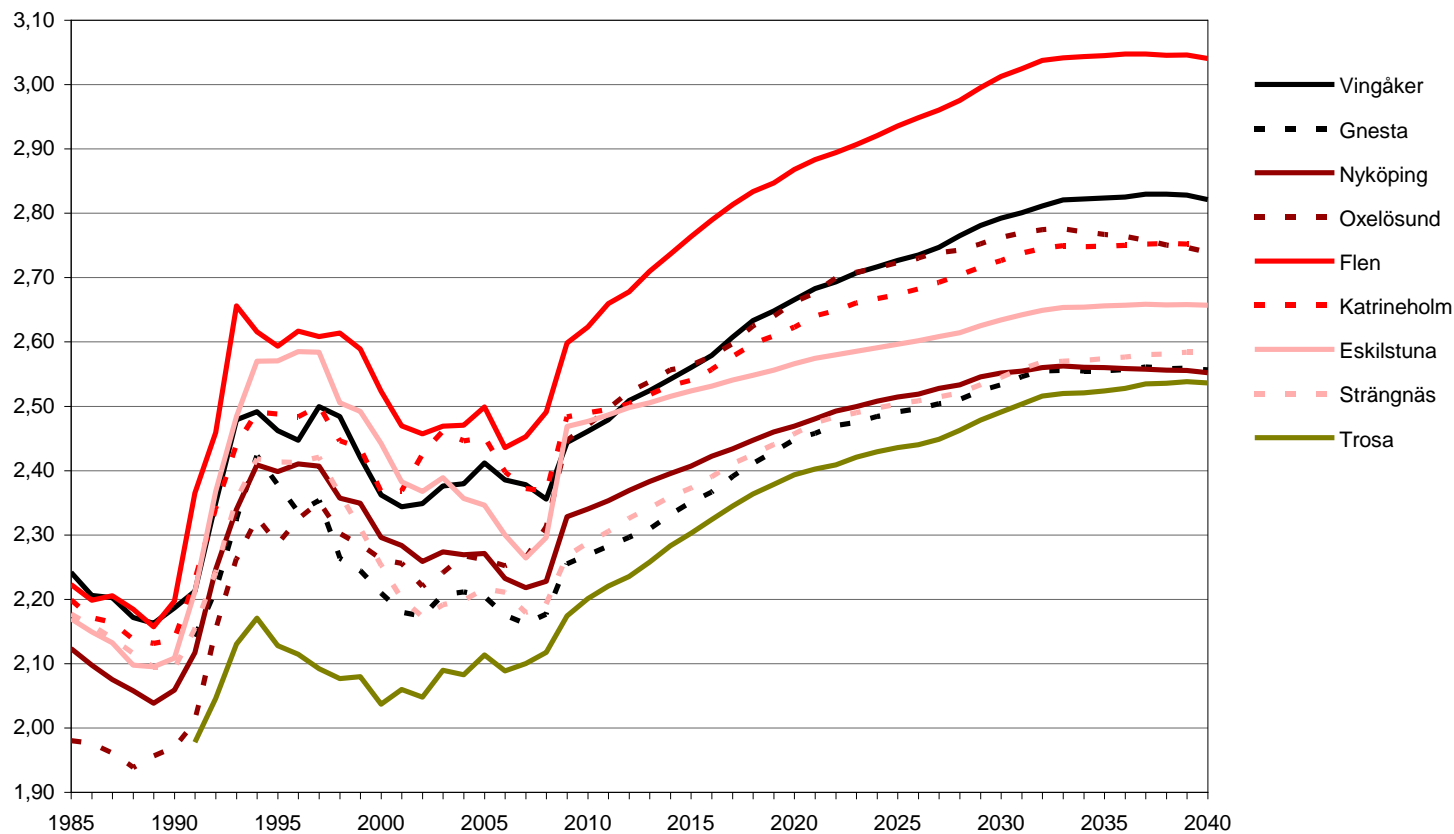
Samhällsekonomisk potential

Försörjningskvot 1960–2009 och prognos 2010–2060 (Källa: SCB)

Försörjningsbördan Södermanlands län 1985–2040

Försörjningsbördan = Totalbefolkning / Sysselsatta i åldrarna 20-64 år.
För åren 2010-2040 har försörjningsbördan skrivits fram med ett antagande om oförändrad sysselsättningsgrad och med år 2009 som basår.

Vårt uppdrag

Samhällsekonomisk utvärdering av ett urval deltagare i Duellen

- 19 deltagare ingår, 10 m och 9 kv. Medelåldern för såväl männen som för kvinnorna 24 år.
- Före- och efterläge för 12 deltagare + alternativ-scenario för sju deltagare
- Potential, intäkter, kostnader, lönsamhet och känslighetsanalys
- Jämförelser med andra verksamheter/projekt

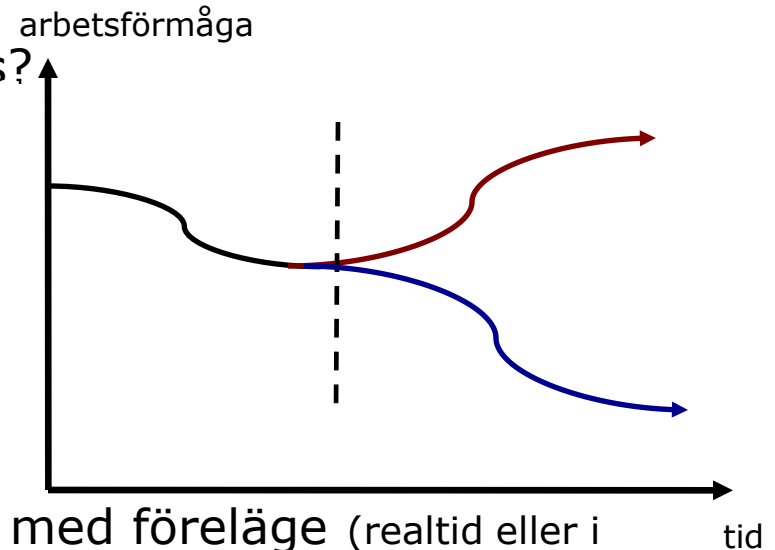
Samhällsekonomisk utvärdering - genomförande -

Hur skall utvärderingen genomföras?

- Typfall
- Totalstudie
- Urval
- Representativitet

Vilken metod använder vi?

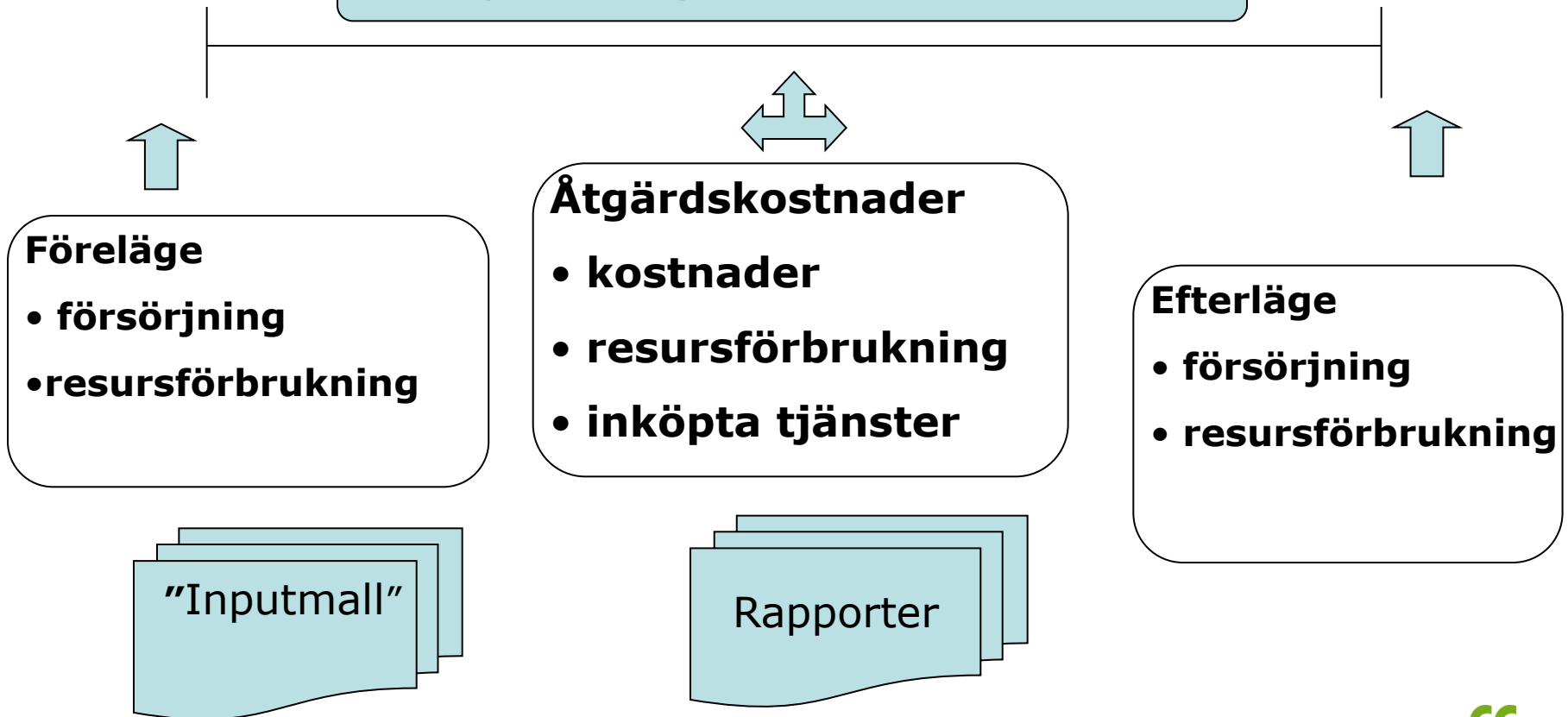
- Standard – efterläge jämförs med föreläge (realtid eller i efterhand)
- Alternativscenario – vad hade hänt om ingen åtgärd vidtagits?

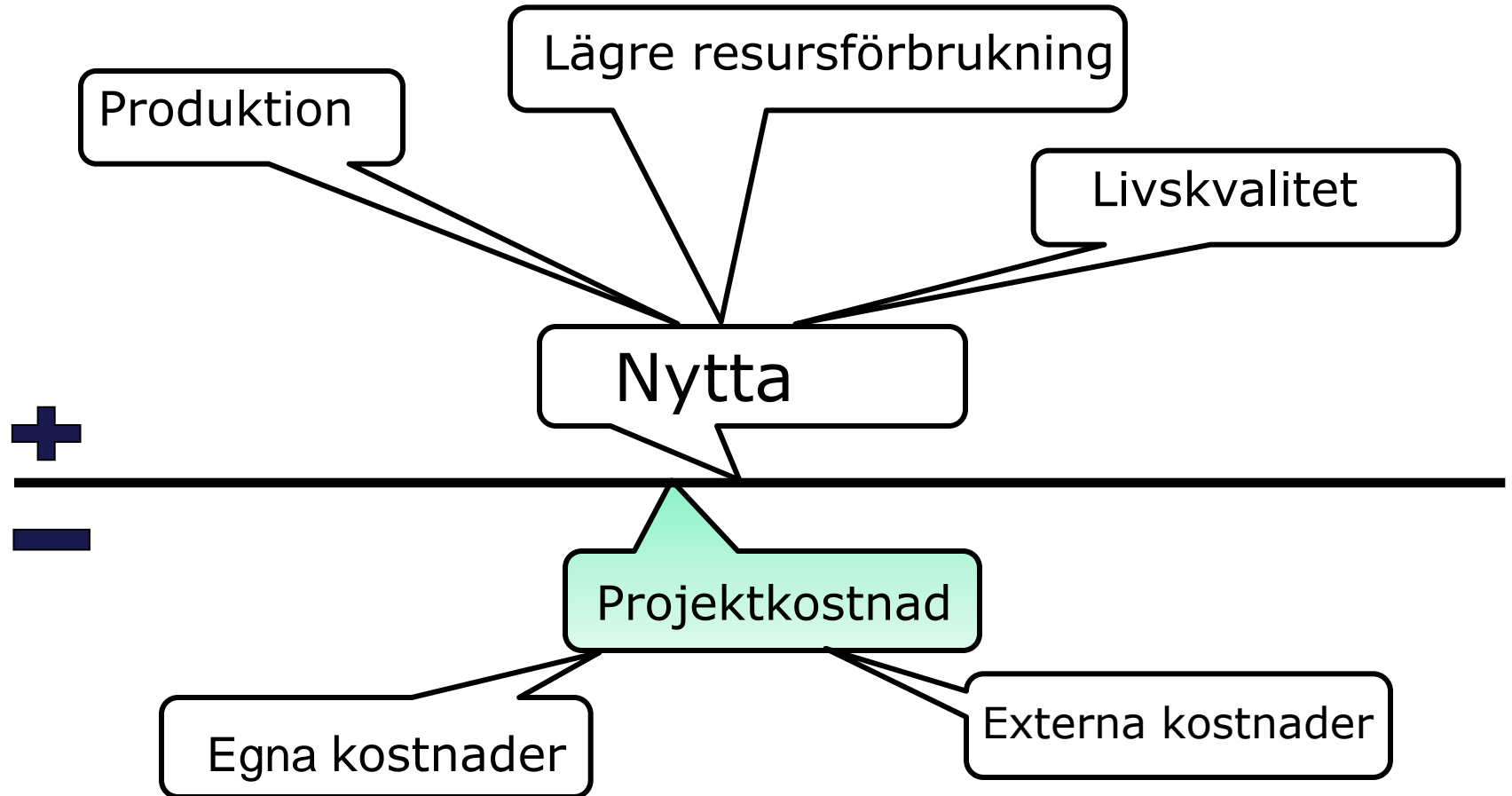
NyttoSam

- metod -

Projekt/åtgärd som utvärderas

Samhällsekonomisk kalkyl

Duellen

- Nyttosam utvärdering -

	Duellen
Verkningsgrad	8 %
Payoff-tid, samhällsnivå	6 månader
Åtgärdskostnad totalt/per deltagare	444 000 kr/23 400 kr
Lönsamhet samhället på fem år	4 milj. kr
Lönsamhet på samhällsnivå per deltagare, efter ett och fem år	24 000/213 000 kr
Ökad disponibel inkomst per deltagare per år	6 100 kr

Duellen

- Nyttosam utvärdering -

Aktör	Duellen
Kommun <ul style="list-style-type: none">• lönsamhet ett år/fem års sikt• återbetalningstid	339 000 kr/ 2 milj. kr 3 månader
Landsting <ul style="list-style-type: none">• lönsamhet ett år/fem års sikt• återbetalningstid	-52 000 kr/96 000 kr 29 månader
Staten <ul style="list-style-type: none">• lönsamhet ett år/fem års sikt• återbetalningstid	29 000 kr/1,2 milj. kr 11 månader

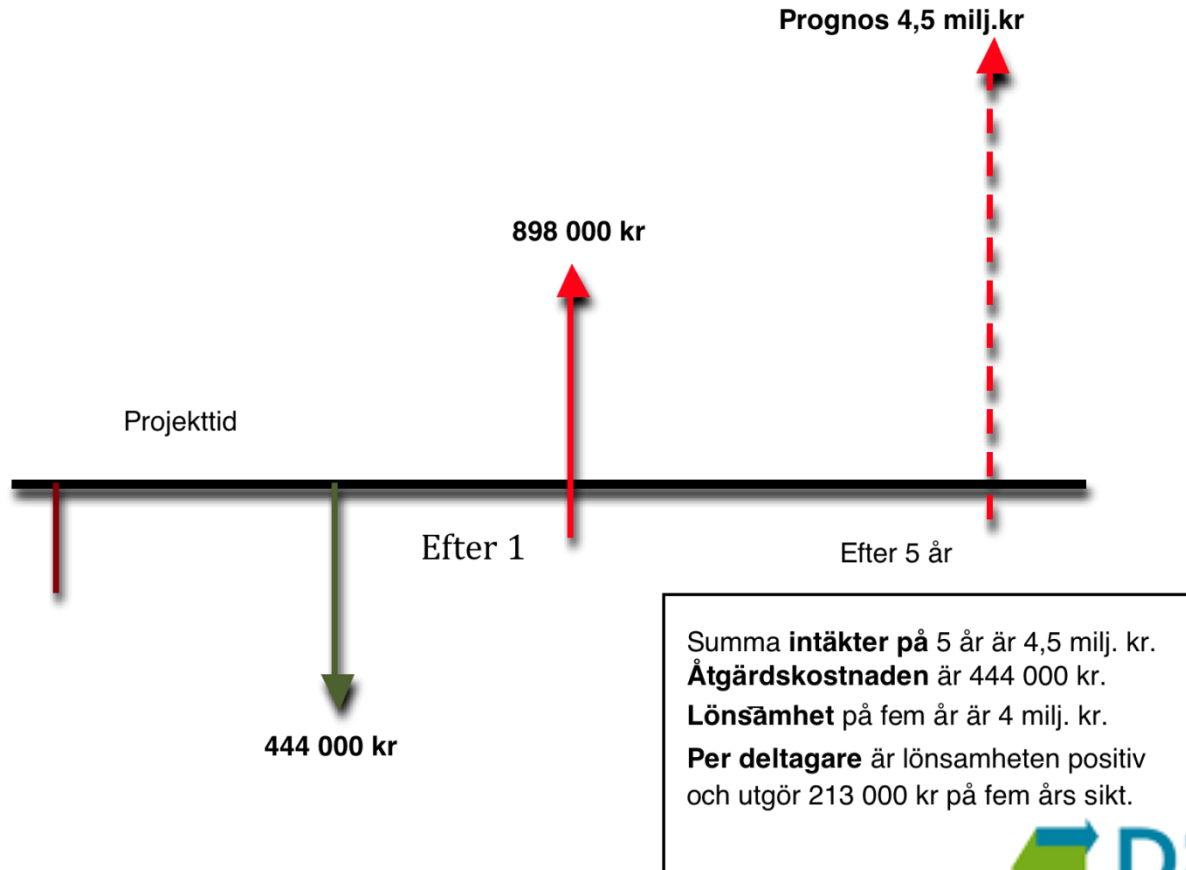
Duellen

- Nyttosam utvärdering -

Aktör	Duellen
Arbetsförmedlingen <ul style="list-style-type: none">• lönsamhet ett år/fem års sikt• återbetalningstid	-47 000 kr/ 122 000 kr 25 månader
Försäkringskassan <ul style="list-style-type: none">• lönsamhet ett år/fem års sikt• återbetalningstid	-14 000 kr/284 000 kr 15 månader

Duellen

- utvärdering sammanfattning -

payoff

Duellen

- känslighetsanalys-

Antag att "extern påverkan" utgör 25 % - hur påverkas lönsamheten?

- Lönsamhet kort sikt minskar till 12 000 kr per deltagare (24 000 kr).
- Payoff-tiden ökar med två månader till åtta månader.

- Om kostnaden "avskrivs" på tio år blir kostnaden per år cirka $444\ 000/10 = 44\ 000$ kr per år vilket ger en kortsiktig positiv lönsamhet på cirka 854 000 kr. På fem års sikt är lönsamheten cirka 4,4 milj.kr.
- Motsvarande siffror utan avskrivning är 454 000 kr och 4 milj.kr.

Duellen

Analys:

- Genom kommunens samverkan med berörda myndigheter kan individen sättas i centrum, en gemensam målbild formuleras, samtidigt som arbetsformer och en helhetssyn underlättas.
- Teamarbete med representanter för de fyra samverkande myndigheterna ger tillgång till snabbare beslutsvägar, kompetens och ett gränsöverskridande arbete i vardagen.
- För att veta om deltagarna kommit i någon form av sysselsättning och egenförsörjning är det viktigt att följa upp dem ytterligare, särskilt som det är ett mål att göra detta efter både 12 och 24 månader efter att deltagaren skrivits in i verksamheten.

Duellen

Analys:

- Ungdomarna har fått en kortare väg till studier/arbete och egen försörjning - upplever att de har fått en förändrad situation.
- Nyckeltalet *verkningsgrad* visar att en betydande potential föreligger för att få fler av deltagarna i arbete, studier eller yrkesutbildning. Viktigt att fortsatt stöd och uppföljning erbjuds inom de reguljära verksamheterna.
- För att vi skall kunna uttala oss om huruvida denna verksamhet varit framgångsrik ur ett samhällsekonomiskt perspektiv krävs att det förväntade resultatet för ett antal nyckeltal varit preciserade

Duellen

Analys:

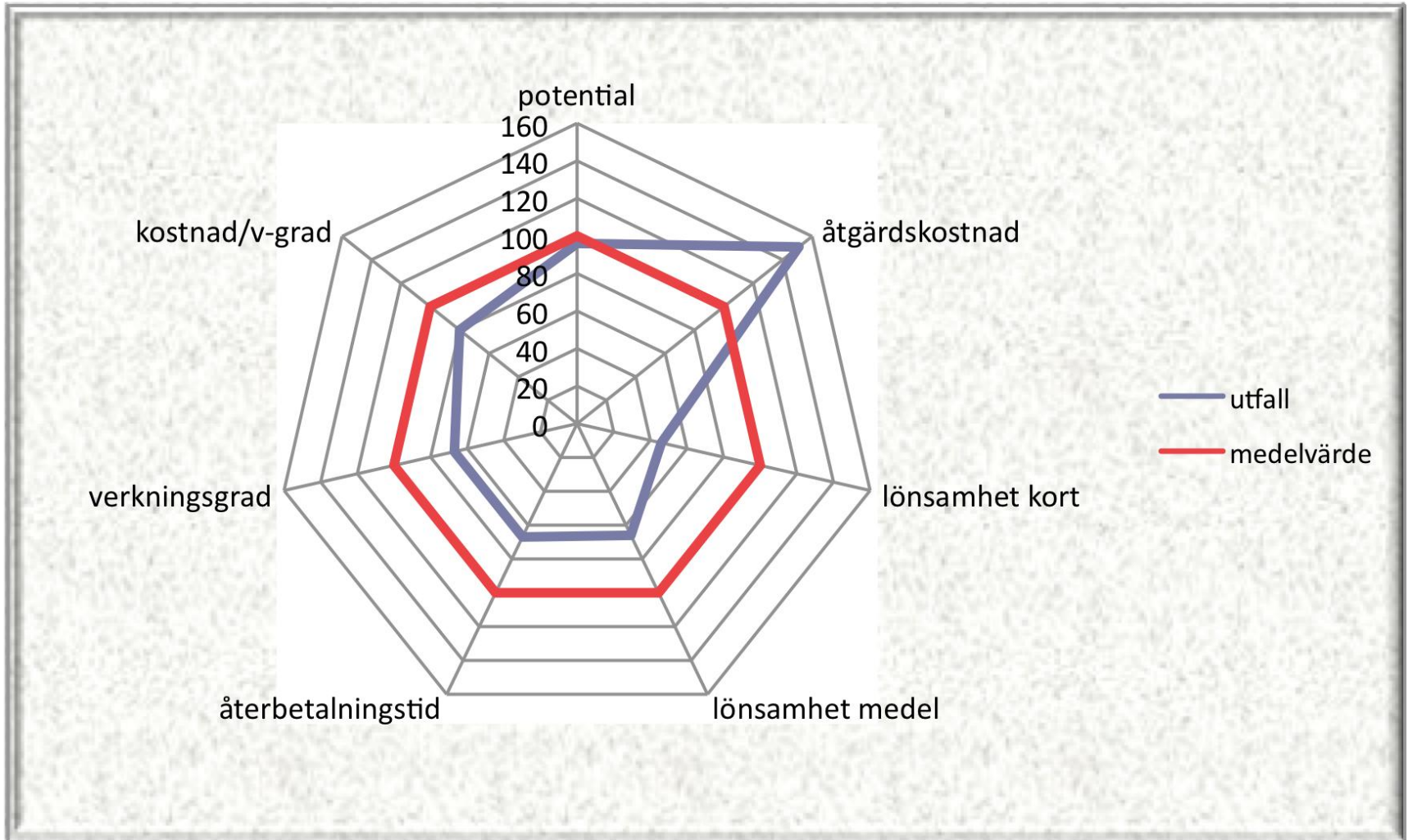
- Eftersom denna verksamhet saknar tydliga ekonomiska mål har vi jämfört utfallet mot liknande utvärderingar som payoff tidigare genomfört. Relativt liknande projekt eller verksamheter har Duellen en något lägre verkningsgrad, men en kortare återbetalningstid.
- Eftersom Duellen har ett tvådelat uppdrag och en bred målgrupp i vilken flera av deltagarna har omfattande behov av stöd och åtgärder kan det i det enskilda fallet dröja innan personen kommer i egenförsörjning.
- Det skulle vara särskilt intressant att följa upp hur detta utvecklas och eventuellt göra en uppföljande utvärdering.

Duellen

- utvärdering jämförelser -

Duellen relativt fem utvärderingar inom klass (T7):

- Potential 558 000 kr (576 000)
- Payoff-tid, 6 månader (7)
- Åtgärdskostnad/deltagare 23 400 kr (16 800)
- Lönsamhet kort sikt/deltagare 24 000 kr (47 400)
- Lönsamhet medellång sikt/deltagare 213 000 kr (304 000)
- Verkningsgrad 8 procent (11)
- Kostnad per verkningsgrad 2 800 kr (3 400)

Duellen

Vår analys:

Till sist; viktigt att verksamhetsansvariga, finansiärer och genomförare diskuterar vad denna utvärdering gett för kunskaper kring projektets utfall kopplat till bl. a socioekonomiska effekter. Konkret innebär det att se vilka mervärden, framgångsfaktorer, innovativa arbetsformer som varit bärande för verksamheten kopplat till det ekonomiska resultatet.

Några frågor att fundera vidare på:

- Hur tar vi vara på den potential hos deltagarna som finns att komma i egenförsörjning efter avslutat projekt?
- Vad sätter vi för ekonomiska mål för kommande verksamheter och projekt och hur uttrycker vi dem i monetära termer?
- Hur går vi från ett kortsiktigt kostnadsperspektiv till ett socialt investeringsperspektiv?
- Vad kan vi göra för att arbeta förebyggande och med tidiga insatser för att förhindra och motverka ungdomars och unga vuxnas utanförskap?

Duellen

- några framgångsfaktorer -

Tre framgångsfaktorer för projektet:

- Flen är en liten kommun och den geografiska närheten mellan samverkansparterna har bidragit till framgången.
- Arbetsmetoden med individerna och de täta kontakterna mellan Socialförvaltningen, Arbetsförmedlingen och Duellen har bidragit till en ökad förståelse och en nyanserad bild av individens situation vilket i sin tur har lett till att finna andra lösningar inom befintliga regelverk.
- Att som individ kunna gå till ett ställe där man får träffa någon som inte är direkt kopplad till en myndighet och som kan stödja individen i de olika kontakterna.

Utanförskap och marginalisering

Hur många ungdomar riskerar ett framtida utanförskap i din hemkommun?

LUMA, Örnsköldsvik

Föräldrastödsutveckling

- "oroande utveckling av barns hälsa, fr a psykiska hälsan"
- insikt om föräldrars viktiga roll – vill ändra synsätt
- vinster att samordna olika föräldrastödande insatser
- universiellt stöd, 2 – 12 år
- kan leda till riktade insatser
- evidensbaserade metoder – två olika förslag
- kostnad/förälder, ca 10 000 kr
- ev "tusing"

LUMA, Örnsköldsvik

Exempel från tre olika typfall, 13 – 25 år

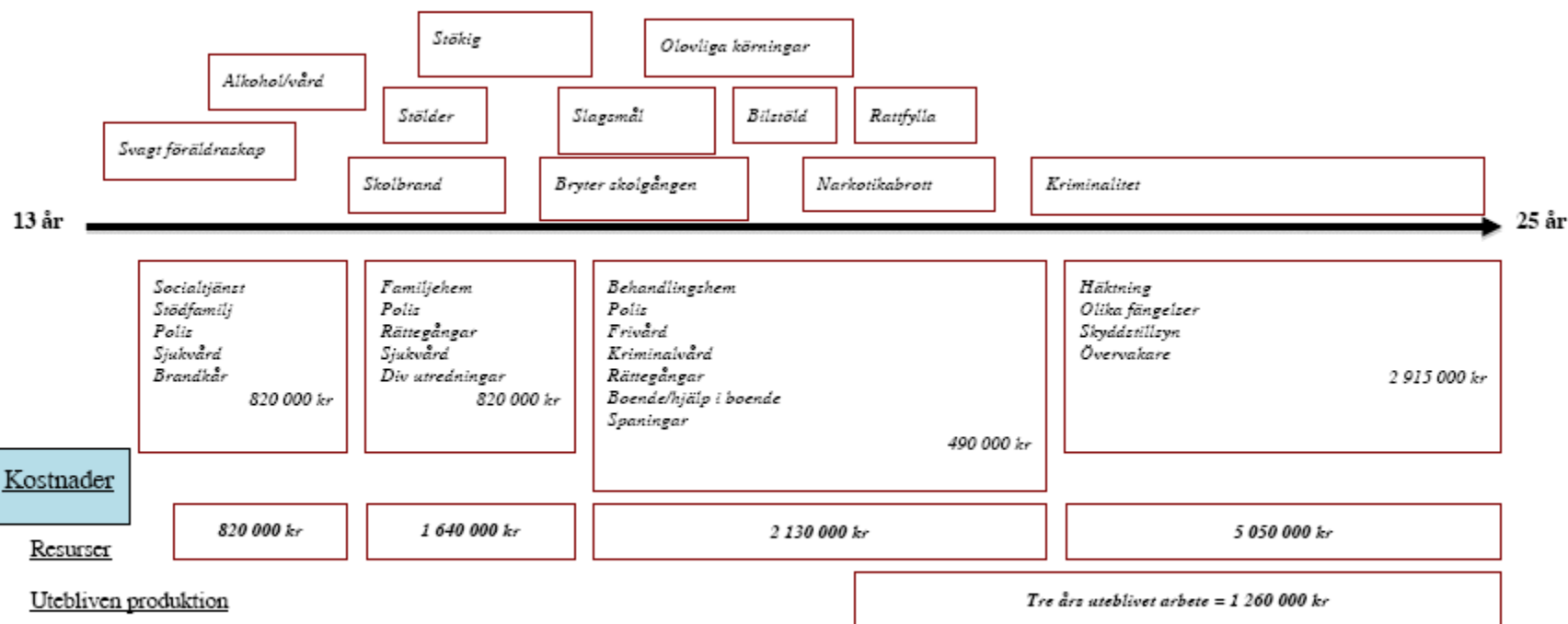
- "light"
1 705 000 kr

- "medel"
1 900 000 kr

- "tungt"
6 300 000 kr

Händelser

En ung vuxens "karriär" mot utanförskap

Kostnader

Resurser

Utebliven produktion

Total kostnad för
samhället; 6,3 milj. kr

Socioekonomiskt perspektiv

- några byggstenar för framgång -

Synsätt

- ✓ ledarskap
- ✓ värdegrund
- ✓ människosyn
- ✓ salutogent/patogent
- ✓ helhetssyn

Strukturer

- ✓ organisation
- ✓ styrsystem
- ✓ resurser
- ✓ uppföljning o. utvärdering

Metoder

- ✓ kunskapsbaserat
- ✓ forskning
- ✓ team
- ✓ multikompetens
- ✓ tester

Socioekonomiskt perspektiv

- förutsättningar för samverkan -

- Resurser
- Socialt investeringskapital
- Ersättningsystem

- Styrning
- Uppföljning
- Utvärdering
- Långsiktighet

Strukturella
förutsättningar

- Organisation
- Stukturer
- Helhetssyn
- Samverkan

- Ledarskap
- Ledning av samverkan

Socialt arbete

- att bryta utanförskapet kräver nya grepp -
- Belöna verksamheter som jobbar långsiktigt med samverkan och nätverk, helhetssyn och "en väg in"
- Skapa/testa alternativ redovisning och uppföljning
- Ersättningar kopplas till motprestationer som fokuserar på egenförsörjning
- Våga se kostnader inom den sociala sfären som investeringar över mandatperioder och prestige – lämna stupröret och den egna myndighetsfokuseringen

payoff kontakt

- www.payoff.nu
- info@payoff.nu
- Claes Malmquist
 - Tel: 076 – 83 00 529
 - E-post: claes@payoff.nu
- Sven Vikberg
 - Tel: 076 – 13 41 503
 - E-post: sven@payoff.nu

